

Міністерство охорони здоров'я України
Національний інститут раку МОЗ України
Харківська медична академія післядипломної освіти МОЗ України
Клінічна лікарня «Феофанія» Державного управління справами

науково-практична конференція

**Променеві методи дослідження
як діагностичний та лікувальний супровід
в онкології**

5–6 квітня

Київ — 2012

УДК 615.849.1 + 616-006 + 616-07

Науково-практична конференція «Променеві методи дослідження як діагностичний та лікувальний супровід в онкології»

Київ: 2012, 172 с.

Збірник містить нові результати з променевих методів дослідження в онкології. Розглянуто різноманітні сучасні діагностичні та лікувальні методи, які ґрунтуються на застосуваннях УЗД, КТ, ПЕТ-КТ, МРТ та інші.

Викладений матеріал буде корисним фахівцям з проблем діагностики та терапії в онкології, лікарям променевої діагностики.

Зміст

<i>Abdullaev R.Ya., Tamm T.I., Huzhniak A.A., Golovko T.S.</i> Ultrasonography of paravertebral space for paravertebral block conduction	8
<i>Абдуллаев Р.Я., Винник Ю.А., Крыжановская И.В.</i> Дооперационная ультразвуковая диагностика рака желудка	10
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф.</i> Особливості ультразвукової діагностики гепатоцелюлярного раку печінки	13
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Кріжановська І.В., Сысун Л.А.</i> Ультрасонографічна семіотика метастазів печінки	16
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Єфіменко С.Г.</i> Ультразвукова дифференційна діагностика доброякісних пухлин печінки	19
<i>Абдуллаев Р.Я., Пономаренко С.А., Горлеку Ф., Кріжановська І.В.</i> Можливості ультрасонографії та КТ в діагностиці гепатоцелюлярного раку	21
<i>Бабий Я.С., Сычева Т.В.</i> Эффективный выбор радиологических методов исследования при раке легкого	24
<i>Бакай О.О.</i> Можливості еластографії в ультразвуковій діагностиці новоутворень різної локалізації	28
<i>Батюк С.І., Бриндіков Л.М., Табола М.М., Попович В.В.</i> Ультразвукове дослідження метастазів в лімфовузлі при раковій прямої кишки	30
<i>Білоненко Г.А., Шкарбун Л.І., Аксьонова О.Г., Аксьонов О.А.</i> Рак чи мастит? Сучасний діагностично-лікувальний супровід при запальних змінах грудей	32
<i>Вубнов Р.В.</i> Unremovable idiopathic pain treatment by novel ultrasound guided technique	37

Bubnov R.V., Voyko V.V.

The capabilities of ultrasonography in complex diagnostics of advanced colorectal cancer. A prospective study 39

Бубнов Р.В., Строкань А.М., Абдуллаєв Р.Я.

Принципи навчання використання сонографії в регіональній анестезії та медицині болю 41

Бубнов Р.В.

Персоналізована, прогностична та профілактична медицина (ПППМ). Сучасна європейська парадигма 48

Бубнов Р.В., Мухомор О.І.

Інвазивна сонографія легеневої тканини та органів грудної клітки 52

Бубнов Р.В., Мельник І.М.

Оптимізація медичних рішень та визначення помилки інтервенційної сонографії за допомогою математичних моделей. 56

Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М.

Досвід виконання черезшкірно-черезпечінкового дренажу жовчних шляхів у хворих із захворюваннями гепато-панкреатодуоденальної зони, що ускладненні механічною жовтяницею 66

Волоткович А.Ю., Мачнєва О.В.

Променеві методи дослідження у комплексній діагностиці раку молочної залози 70

Головко Т.С., Крахмалева Л.П., Скляр С.Ю.

Роль лучевой диагностики при непальпируемых опухолях молочной железы 72

Головко Т.С., Крахмалева А.С.

Комплексная диагностика узловых образований грудных желез 74

Grabovetskyi S.A.

Multivoxel MR spectroscopy in the differential diagnosis of brain tumors. Predictive and personalized approach 77

Гречаник О.І., Абдуллаєв Р.Я., Красильников Р.Г., Цвігун Г.В.

Комплексна ультразвукова діагностика ураження внутрішніх органів у онкопроктологічних хворих 79

Грищенко О.В., Бобрицкая В.В., Васильева И.А.

Сонографический контроль динамических изменений ткани молочной железы в процессе патогенетической терапии 81

Гуралевич Ю.В., Головко Т.С., Цып Н.П.

Возможности ультразвукового исследования в диагностике узловой и неузловой форм трофобластической болезни 86

Дерев'янюк Л.П., Талько В.В., Атаманюк Н.П., Яніна А.М., Родіонова Н.К.

Оцінка функціонального стану гіпофізарно-гонадної системи у жінок репродуктивного віку після променевої терапії пухлин головного мозку 88

Дикан І.М., Козаренко Т.М., Логаніхіна К.Ю.

Можливості агіографічного дослідження мультidetекторної комп'ютерної томографії в оцінці ефективності хіміопроменевої терапії у хворих на рак гортані 93

Добровольський Н.А. Иванова Л.П. Таварткиладзе Н.Е. Богданович Л.И. Куличкова О.В.

Остеосцинтиграфия с Tc99m как один из методов ранней диагностики метастазов в кости скелета 97

Іванкова В.С., Шевченко Г.М., Хруленко Т.В., Барановська Л.М., Скоморохова Т.В., Отрощенко І.П., Галяс О.В.

Сучасні технології високоенергетичної HDR брахітерапії у променевому лікуванні раку шийки матки 101

Каратунова Е.Н., Ясеницкая Н.А.

Иновационный метод ультразвуковой абляции опухолей человека 103

Клюсов О.М., Войтко О.В., Говоруха Т.М., Лола О.І., Олійніченко О.Г., Холодна А.В.

Перший досвід центру ядерної медицини київського міського клінічного онкологічного центру застосування поєданого ПЕТ-КТ у онкохворих 105

Кравченко Д.А., Логанихіна Е.Ю.

Определение объема резекции гортани при раке ее срединного отдела (T2-3N0M0) 108

Красільников Р.Г.

Визначення особливостей МРТ-семіотики головного мозку в залежності від синдромологічної картини у віддалений період легкої закритої черепно-мозкової травми 110

Лаврик Г.В.	
Стандарты лучевой диагностики в стадировании рака печени	116
Лущик Ч.Б., Новицкий В.В., Рябець Л.С., Коломійчук О.П., Приз А.М.	
Можливості сучасних методів досліджень та інформаційних технологій в ранній доклінічній діагностиці перебудов судинного русла при онкопатології	119
Максимовский В.Е., Добровольский Н.А., Четвериков С.Г., Лурин А.Г., Машуков А.А.	
Неинвазивный контроль роста опухолевых очагов после радиочастотной термоабляции	127
Mukhomor O.I., Bubnov R.V.	
Prediction outcome of aspiration treatment under ultrasound guidance using sonoelastography (personalized and predictive management in gynaecology)	131
Mukhomor O.I., Bubnov R.V., Abdullaev R.Ya.	
Sonoelastography enhanced US guided biopsy for prostate cancer detection	133
Педаченко Ю.Е.	
Пункционная вертебропластика в хирургическом лечении метастатических поражений позвоночника	136
Погодаева Г.А., Казакевич В.Г.	
Роль профилактических УЗ-осмотров в ранней диагностике рака предстательной железы	138
Процьк Е.Е., Головка Т.С.	
Возможности ультразвуковой диагностики опухолей слюнных желез ..	141
Роцупкін А.О., Горобинська С.М.	
Аналіз безпеки застосування контрастних засобів при проведенні МРТ	144
Смакова М.С., Коровина А.С.	
Лучевая диагностика костных проявлений при множественной миеломе	146
Смоланка И.И., Иванкова В.С., Скляр С.Ю., Иванкова О.М.	
Використання радіомодифікаторів при комплексному лікуванні хворих на резистентні форми раку грудної залози	148

**Смоланка І.І., Солодяннікова О.І., Скляр С.Ю.,
Костриба О.І.**

Променева діагностика в оцінці стану та розташування регіонарних та «сторожових» лімфатичних вузлів при виборі обсягу операції у хворих на рак грудної залози 150

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Лукашенко А.В.**

Черезшкірне черезпечінкове дренування жовчних протоків у онкологічних хворих, з механічною жовтяницею, під контролем УЗ 152

**Щепотін І.Б., Шептицький В.В., Приймак В.В.,
Колесник О.О., Свінцицький В.С., Лукашенко А.В.**

Малоінвазивні втручання під контролем УЗ, в лікуванні післяопераційних ускладнень у хворих з онкопатологією органів черевної порожнини, за очеревинного простору та органів малого тазу 153

**Тюєва Н.В., Добровольський М.А., Таварткіладзе Н.Є.,
Дідорчук С.П., Сафронова О.В.**

Можливості УЗД в моніторингу регресії пухлин шийки матки протягом поєднаної променевої терапії 155

Францевич К.А.

Комплексна променева діагностика дифузних мастопатій 158

Халилеев А.А., Головка Т.С., Лаврик Г.В., Рудая Л.В.

Анализ воротного кровотока у пациентов с злокачественными новообразованиями брюшной полости 162

Хурані І.Ф., Какарькін О.Я., Григоренко С.В.

Роль спіральної комп'ютерної томографії у виявленні постхіміо-променевиx легеневиx ушкоджень у хворих на рак грудної залози 164

Чернобай Т.Н.

Лучевая диагностика рака пищевода 169

Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М.

*Військово-медичний клінічний центр Центрального Регіону
Клініка ендоскопічної хірургії та ендоскопічної діагностики
м. Вінниця, вул. Свердлова 185, тел. (067) 98-603-75*

Досвід виконання черезшкірно-черезпечінкового дренування жовчних шляхів у хворих із захворюваннями гепато-панкреатодуоденальної зони, що ускладненні механічною жовтяницею

Лікування хворих з механічною жовтяницею залишається актуальною проблемою в абдомінальній хірургії. В умовах обтурації жовчних шляхів, холангіту та печінкової недостатності оперативне лікування є ризикованим та супроводжується високою летальністю. Післяопераційна летальність серед хворих з непухлинною жовтяницею складає 5,6–6,3%, а у хворих на жовтяницю пухлинного генезу — 30,3–33% [1]. Поява механічної жовтяниці на фоні основного захворювання призводить до швидкого залучення в патологічний процес практично всіх органів та систем організму, порушення гомеостазу. У хворих із злоякісними пухлинами гепатопанкреатодуоденальної зони механічна жовтяниця часто є першою ознакою наявності захворювання. Нажаль, ця ознака у більшості випадків свідчить вже про інкурабельність процесу. До теперішнього часу залишаються проблеми у диференційній діагностиці жовтяниць. Найбільш частим ускладненням у хворих на механічну жовтяницю є печінкова недостатність. Тому стає необхідним як перший етап провести лікування для декомпресії жовчних шляхів, відновлення функції печінки та нормалізації гомеостазу. Останні роки широко

© Верба А.В., Гуменюк К.В., Коваль І.М. , 2012

піднімається питання про проведення малоінвазивних втручань у хворих на механічну жовтяницю, як в якості передопераційної підготовки, так і в якості проведення паліативного лікування.

Метою нашого дослідження було проведення аналізу результатів мінінвазивних втручань під контролем ультразвуку при комплексному лікуванні хворих із захворюваннями гепатопанкреатодуоденальної зони, що були ускладнені механічною жовтяницею, та оцінити ефективність застосованого методу.

Нами було проаналізовано результати лікування 6 пацієнтів із захворюваннями гепатопанкреатодуоденальної зони, ускладненими механічною жовтяницею. У двох із них були жовчокам'яна хвороба, хронічний калькульозний холецистит, що ускладнились холедохолітазом. У інших чотирьох — рак голівки підшлункової залози.

Всім хворим були проведені загально-клінічні лабораторні дослідження, ультразвукове дослідження органів черевної порожнини, чотирьом пацієнтам — МРТ органів черевної порожнини.

Вік хворих був від 40 до 86 років.

Показами до проведення черезшкірно-черезпечінкового дренивання вказаним пацієнтам стали: наявність механічної жовтяниці, підтвердженої даними лабораторних та інструментальних методів досліджень; розширення внутрішньо — та позапечінкових жовчних протоків, доказаних даними УЗД-сканувань та МРТ-досліджень.

Вибір рівня для черезшкірної пункції внутрішньопечінкових протоків проводився індивідуально для кожного хворого. За допомогою УЗД визначали кут печінки. Від нього вибирали траєкторію через печінку до жовчного міхура або жовчовивідних протоків. Зазвичай цей проміжок знаходиться по середньо-аксіальній лінії на рівні $Th_{IX} - L_I$. Для пункції вибирали найбільш розширену частину внутрішньопечінкових протоків або жовчний міхур.

У всіх хворих ми застосували: бічний доступ до жовчовивідних протоків; УЗ-апарат HONDA 2000; набір для катетеризації та зовнішнього дренивання компанії BALTON з троакар-катетерами типу Pigtail з діаметром 6-12F. Була застосована методика «вільної руки» з одночасною катетеризацією жовчовивідних шляхів або жовчного міхура.

Після катетеризації порожнина жовчного міхура або внутрішньопечінкові протоки звільняли від надлишкової жовчі, яку направляли на цитологічне та бактеріологічне дослідження. Протоки або жовчний міхур промивали те-

плим розчином новокаїну та виконували контрастування для визначення рівня обструкції. Протягом наступних днів проводився добовий моніторинг кількості виділеної жовчі та контроль біохімічних показників крові. Ч 2 хворих пункційно-дренажний метод відіграв роль «підготовчої детоксикації». Строки дренування коливались від 8 до 14 діб і залежали від швидкості регресу біохімічних показників крові. Рівні АЛТ, АСТ, ГГТ, білірубину, до оперативного втручання були підвищені в 6-8 разів, в післяопераційному періоді регрес відмічався на протязі 5-12 діб, та в передопераційному періоді складав майже нормальні рівні, що дозволило згодом виконати лапароскопічну холецистектомію з холедохолітотомією в більш сприятливих умовах. Дані хворі одужали. Для решти хворих пункційно-дренуючі втручання під ультразвуковим контролем були кінцевим етапом паліативного хірургічного лікування. Летальних випадків на стаціонарному етапі не було.

Результатами нашої роботи стало успішне застосування пункційно-дренуючих втручань під ультразвуковим контролем. Використання вищевказаної методики дозволяє зменшити прояви синдрому ендогенної інтоксикації

На основі отриманих даних можна стверджувати, що черезшкірно-черезпечінкове дренування жовчовивідних шляхів в окремих випадках, при ретельному відборі пацієнтів, особливо при обтяженому онкологічному анамнезі, може бути ефективним методом діагностики та паліативного лікування, а також методом попередньої декомпресії жовчних шляхів, в якості підготовки до основного оперативного втручання. Достовірне зменшення проявів механічної жовтяниці та зниження рівнів біохімічних показників чітко відображають необхідність використання даної методики.

Література

- [1] *Ившин В.Г., Якунин Ю.А., Лукичев О.Д.* Чрескожные диагностические и желчеотводящие вмешательства у больных механической желтухой. Тула, 2000. 312 с.
- [2] *Зубов А.Д., Ищенко Р.В., Мотрий А.В., Сенченко О.В.* Трепанбиопсия печени под ультразвуковым контролем при первичном и вторичном по-

- ражени печени — риск, об'єктивність і діагностическа цінність. Український Журнал Хірургії, 2011, № 1.
- [3] *Десятерик В.І., Котов О.В.* Мінінвазивні втручання під контролем ультразвуку на етапах розвитку ускладнень панкреатиту. Український Журнал Хірургії, 2009, № 3.
- [4] *Конькова М.В.* Диагностическая и интервенционная сонография в неотложной абдоминальной хирургии. — Донецк: Новый мир, 2005. — 300 с.